

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหลักการเพื่อยกเลิกลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ของพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยสาระสำคัญของกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๐

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเป็นกิจการด้านบริการที่สร้างงานและรายได้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก และเป็นกิจการที่ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมายาวนาน จึงมีผู้ประกอบการกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำกับดูแลการดำเนินกิจการนี้เป็นการเฉพาะ ผู้ประกอบกิจการ ผู้ดำเนินการ และผู้ให้บริการจำนวนมากขาดความรู้และทักษะในการประกอบกิจการ และการให้บริการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน และส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย หรือจิตใจของผู้รับบริการ ประกอบกับมีผู้ใช้คำว่าสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพื่อประกอบกิจการแฝงอย่างอื่นอันส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้รับบริการชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สมควรมีกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินกิจการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีมาตรฐานอันเป็นการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนและคุ้มครองผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ได้กำหนดบทนิยามศัพท์ต่าง ๆ เพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย (มาตรา ๓) ดังนี้
  - ๑) สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หมายความว่า สถานที่ตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) กิจกรรมสปา อันได้แก่ บริการที่เกี่ยวกับการดูแลและเสริมสร้างสุขภาพโดยวิธีการบำบัดด้วยน้ำและการนวดร่างกายเป็นหลัก ประกอบกับบริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอีกอย่างน้อยสามอย่าง เว้นแต่เป็นการดำเนินการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(๒) กิจกรรมนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม เว้นแต่การนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงามในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือในหน่วยบริการสาธารณสุขของหน่วยงานของรัฐ หรือการนวดที่เป็นการให้บริการในสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัวตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๓) กิจกรรมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒) ผู้อนุญาต หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

๓) ผู้รับอนุญาต หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๔) ผู้ดำเนินการ หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการบริหารจัดการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๕) ผู้ให้บริการ หมายความว่า ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ทำหน้าที่บริการเพื่อสุขภาพในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๒. คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (หมวด ๑)

คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประกอบด้วย (๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ว่าราชการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านบริการเพื่อสุขภาพ โดยให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพคนหนึ่งเป็นเลขานุการและอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๕)

ในการนี้ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมกันพิจารณาและมีมติเห็นชอบให้มีการจัดตั้งสำนักส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นในกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข โดยจะกำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขต่อไป

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ (มาตรา ๑๐) ดังต่อไปนี้

๑) เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อรัฐมนตรี

๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๓) กำหนดหลักเกณฑ์การรับรองวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ให้บริการได้รับจากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ

๔) กำหนดหลักเกณฑ์การทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถของผู้ดำเนินการ

๕) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน โดยให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่หากมีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ในการนี้ กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ

ให้คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน (มาตรา ๘) ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการ

๓. ใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียน (หมวด ๒)

ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๑) ผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๒) ทั้งนี้ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ แต่ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (มาตรา ๑๓)

ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพมีอายุสิบปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต (มาตรา ๑๔) โดยผู้รับอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๔) และค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเป็นรายปีตามอัตราหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๕) ซึ่งการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอาจกำหนดให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงประเภทและขนาดของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพก็ได้ (มาตรา ๔) ในการนี้ ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสิ้นสุดลง เมื่อผู้รับอนุญาตตาย เลิกประกอบกิจการ หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๑๖) การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้แก่บุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้สามารถกระทำได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๗) และในกรณีที่ผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายทายาทสามารถขอรับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้ (มาตรา ๑๘)

๒) ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ

กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการจากผู้อนุญาต (มาตรา ๒๐) ซึ่งผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ในการนี้ จะต้องได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองและผ่านการทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพด้วย (มาตรา ๒๑) ส่วนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทใดจะต้องมีผู้ดำเนินการนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด (มาตรา ๒๗)

๓) การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ

กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการต่อผู้อนุญาต (มาตรา ๒๒) โดยผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งจะต้องได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพด้วย (มาตรา ๒๓) ในการนี้ ไม่มีบทบัญญัติใดในร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดห้ามมิให้บุคคลซึ่งมิได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการประกอบอาชีพเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับบริการเพื่อสุขภาพ สปา หรือการนวด นอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแต่อย่างใด

๔. หน้าที่ของผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการ (หมวด ๓)

๑) หน้าที่ของผู้รับอนุญาต (มาตรา ๒๘)

(๑) แสดงใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพไว้ในที่เปิดเผย และเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

(๒) จัดให้มีผู้ดำเนินการอยู่ประจำสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตลอดเวลาทำการ พร้อมทั้งแสดงชื่อผู้ดำเนินการไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย

(๓) จัดทำทะเบียนประวัติผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ
(๔) รักษามาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต
(๕) รับผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการตามมาตรา ๒๒ เท่านั้น เข้าทำงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๖) ไม่โฆษณาเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพในลักษณะดังต่อไปนี้
(ก) ใช้ข้อความโฆษณาอันเป็นเท็จหรือโอ้อวยเกินความเป็นจริง
(ข) โอ้อวดสรรพคุณของการบริการเพื่อสุขภาพ หรืออุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ อันเป็นส่วนประกอบในการให้บริการว่าสามารถบำบัด รักษา หรือป้องกันโรคได้ หรือใช้ถ้อยคำอื่นใดที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน

(ค) โฆษณาในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพ

(ง) โฆษณาที่มีลักษณะส่อไปในทางลามกอนาจาร
(๗) ควบคุมดูแลมิให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

(๘) ห้ามมิให้มีการจัดสถานที่หรือสิ่งอื่นใดสำหรับให้ผู้ให้บริการแสดงตนเพื่อให้สามารถเลือกผู้ให้บริการได้

(๙) ควบคุมดูแลมิให้มีการลักลอบหรือมีการค้าประเวณี หรือมีการกระทำหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๐) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการจำหน่ายหรือเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๑) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๒) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีเมามาจนประพฤตินุ่่นวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพระหว่างเวลาทำการ

(๑๓) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๒) หน้าที่ของผู้ดำเนินการ (มาตรา ๒๙)

(๑) จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับบริการหรือคู่มือการใช้อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และพัฒนาผู้ให้บริการให้สามารถให้บริการได้ตามคู่มือที่จัดทำขึ้น

(๒) ควบคุมดูแลการบริการ อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ และใช้ได้อย่างปลอดภัย

(๓) สอบถามและบันทึกข้อมูลสุขภาพพื้นฐาน และคัดกรองผู้รับบริการเพื่อจัดบริการที่เหมาะสม แก่สุขภาพของผู้รับบริการ

(๔) ควบคุมดูแลผู้ให้บริการให้ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และควบคุมดูแลมิให้ผู้ให้บริการออกไปให้บริการนอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในเวลาทำงาน

(๕) จัดให้มีมาตรการดูแลความปลอดภัยในการทำงานและป้องกันมิให้ผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และบุคคลซึ่งทำงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพถูกล่วงละเมิดทางเพศ

นอกจากนี้ ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ด้วย

๕. การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการลบบชื่อออกจากทะเบียน (หมวด ๔)

๑) การพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและการพักใช้ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ (มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑)

กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) หรือผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้แก้ไขการดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดได้หากไม่แก้ไข ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา โดยอาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ แล้วแต่กรณีซึ่งในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการหรือหยุดปฏิบัติหน้าที่ จนกว่าจะดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องและผู้อนุญาตมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

๒) การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ (มาตรา ๓๒)

กำหนดให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ดังนี้

(๑) เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเมื่อปรากฏว่า ผู้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๓) หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๐ โดยในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดาเมื่ออธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแล้ว กำหนดให้สามารถประกอบกิจการต่อไปได้อีกเก้าสิบวัน ส่วนกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นนิติบุคคลและปรากฏต่อผู้อนุญาตว่าผู้ที่มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้รับอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวัน หากไม่ดำเนินการ ให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับอนุญาตสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ชั่วคราว จนกว่าจะมีการขอรับใบอนุญาตใหม่หรือมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลแล้วแต่กรณี เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของผู้รับอนุญาตมีความต่อเนื่องและไม่กระทบต่อผู้ประกอบกิจการและลูกจ้างของสถานประกอบการดังกล่าวจนเกินไป

(๒) เพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อปรากฏว่าผู้ดำเนินการขาดคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๒๑ ก. (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ ข. (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑

(๓) การลบบชื่อผู้ให้บริการออกจากทะเบียน (มาตรา ๓๓)

กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้อนุญาตมีอำนาจลบบชื่อผู้ให้บริการออกจากทะเบียนในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ให้บริการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามที่กำหนดในมาตรา ๒๓

อนึ่ง คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต รวมถึงคำสั่งให้ลบบชื่อผู้ให้บริการออกจากทะเบียนต้องทำเป็นหนังสือแจ้งผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการทราบแล้วแต่กรณี โดยให้นำหมวดว่าด้วยการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๓๔)

๖. พนักงานเจ้าหน้าที่ (หมวด ๕)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

๑) เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๒) เก็บอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้บริการเพื่อสุขภาพในปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์

๓) ยึดหรืออายัดอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ตลอดจนภาชนะบรรจุ หีบห่อ ฉลาก และเอกสารกำกับ และเอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

๔) มีหนังสือเรียกใช้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

ทั้งนี้ ให้ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ให้บริการ หรือบุคคลซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร (มาตรา ๓๕)

๗. การอุทธรณ์ (หมวด ๖)

๑) ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต ไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต ไม่ให้โอนใบอนุญาต หรือไม่รับขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ให้ผู้ยื่นคำขอมีสติอิทธิธรรมเป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตการไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต การไม่ให้โอนใบอนุญาต หรือการไม่รับขึ้นทะเบียน แล้วแต่กรณี (มาตรา ๓๘)

๒) กรณีถูกพักใช้ใบอนุญาต ถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือถูกลบชื่อออกจากทะเบียน ให้ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียน แล้วแต่กรณี แต่การอุทธรณ์ดังกล่าวไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียนแต่อย่างใด (มาตรา ๓๙)

๓) กำหนดให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ โดยคำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด (มาตรา ๔๐)

๘. บทกำหนดโทษ (หมวด ๗)

กำหนดบทกำหนดโทษและอัตราโทษ ดังต่อไปนี้

๑) กรณีมีการใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจในประการที่อาจทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมิได้เป็นผู้รับอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (มาตรา ๔๑)

๒) กรณีประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมิได้รับใบอนุญาต ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๒)

๓) กรณีปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมิได้รับใบอนุญาต ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (มาตรา ๔๓)

๔) กรณีผู้รับอนุญาตประกอบกิจการไม่ตรงตามประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (มาตรา ๔๔)

๕) กรณีผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลมิให้มีการลักลอบหรือมีการค้าประเวณี หรือให้มีการกระทำหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยให้มีการจำหน่ายหรือเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือให้ผู้มี

อาการมีเมฆาจนประพุดิตนุ่นวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปในสถานประกอบการในระหว่างเวลาทำการ หรือให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานประกอบการ ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ซึ่งเป็นความผิดร้ายแรง และความผิดสำเร็จทันทีที่มีการฝ่าฝืนโดยไม่สามารถสั่งแก้ไขการดำเนินการให้ถูกต้องได้ (มาตรา ๔๕)

๖) กรณีผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ให้บริการ หรือบุคคลซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (มาตรา ๔๖)

๗) กรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิด กำหนดให้ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรักโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (มาตรา ๔๗)

๘) กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ทุกกรณี ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพประกาศกำหนด และเมื่อผู้กระทำผิดได้เสียค่าปรับตามจำนวน ที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๔๘)

๙. บทเฉพาะกาล

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ (สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ) อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อผู้อนุญาตภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาต (มาตรา ๔๙)

๑๐. อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

- ๑) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ ฉบับละ ๑,๕๐๐ บาท
- ๓) ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ครั้งละ เท่ากับอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประเภทนั้น ๆ แต่ละฉบับ
- ๔) ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- ๕) ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการในใบอนุญาต ครั้งละ ๕๐๐ บาท
- ๖) ค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพรายปี ปีละ ๑,๐๐๐ บาท

๒. [พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ \(ฉบับที่ ๒\) พ.ศ. ๒๕๖๒](#)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๒๐๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการว่า จะต้อง

ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ซึ่งลักษณะต้องห้ามดังกล่าวเป็นการตัดโอกาสในการประกอบอาชีพและเป็นอุปสรรคในการกลับเข้าสู่สังคมได้ตามปกติของผู้เคยกระทำความผิดดังกล่าวหลังจากพ้นโทษ จึงสมควรยกเลิกลักษณะต้องห้ามนั้น โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลผู้เคยกระทำความผิดเหล่านี้สามารถเข้าสู่การประกอบอาชีพเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้ทันที จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

กำหนดให้ยกเลิก (๒) ของ ข. ของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ ความว่า (๒) เป็นผู้เคยคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน (มาตรา ๓)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ